

ДИСЦИПЛІНАРНЕ ПРОВАДЖЕННЯ ЩОДО СУДДІВ

Закон України «Про судоустрій і статус суддів» визначає вичерпний перелік підстав притягнення суддів до дисциплінарної відповідальності.

Серед них:

- порушення засад гласності і відкритості судового процесу,
- незабезпечення права на захист,
- недоброчесна поведінка,
- безпідставне затягування справ,
- допущення суддею поведінки, яка підриває авторитет правосуддя,
- порушення правил суддівської етики,
- порушення правил декларування, тощо.

Дисциплінарне провадження розпочинається на основі поданої скарги щодо дисциплінарного проступку судді (дисциплінарної скарги).

На офіційному веб-сайті Вищої ради правосуддя можна знайти зразок дисциплінарної скарги.
<http://www.vru.gov.ua>

Дисциплінарні провадження щодо суддів здійснюють Дисциплінарні палати Вищої ради правосуддя.

Якщо в процесі розгляду дисциплінарної справи Дисциплінарна палата дійде висновку про наявність ознак дисциплінарного проступку в діяннях інших суддів або про наявність ознак іншого дисциплінарного проступку в діяннях судді, щодо якого розглядається справа, Дисциплінарна палата може ухвалити рішення про відкриття відповідної дисциплінарної справи за власною ініціативою.

До суддів можуть застосовуватися дисциплінарні стягнення у вигляді:

- попередження,
- догани - з позбавленням права на отримання доплат до посадового окладу судді протягом одного місяця,
- суворої догани - з позбавленням права на отримання доплат до посадового окладу судді протягом трьох місяців,
- подання про тимчасове (від одного до шести місяців) відсторонення від здійснення правосуддя - з позбавленням права на отримання доплат до посадового окладу судді та обов'язковим направленням судді до Національної школи суддів України для проходження курсу підвищення кваліфікації, визначеного органом, що здійснює дисциплінарне провадження щодо суддів, та подальшим кваліфікаційним оцінюванням для підтвердження здатності судді здійснювати правосуддя у відповідному суді,
- подання про переведення судді до суду нижчого рівня,
- подання про звільнення судді з посади.

Цей буклет надруковано за підтримки американського народу, наданої через Агентство США з міжнародного розвитку (USAID) в рамках Програми «Нове правосуддя».

Погляди авторів, викладені у цьому буклеті, не обов'язково відображають погляди Агентства США з міжнародного розвитку.

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

ПРОФЕСІЙНИЙ І ГРОМАДСЬКИЙ КОНТРОЛЬ

ВИЩА РАДА ПРАВОСУДДЯ

є колегіальним, незалежним конституційним органом державної влади та суддівського врядування.

Вища рада правосуддя єдиний орган в Україні здійснює дисциплінарні провадження щодо суддів.

Вища рада правосуддя:

- здійснює призначення та звільнення суддів,
- контролює дотримання суддями вимог щодо несумісності,
- притягує суддів до дисциплінарної відповідальності,
- ухвалює рішення про переведення судді з одного суду до іншого,
- вживає заходи для забезпечення незалежності судової влади та її функціонування на засадах відповідальності, підзвітності перед суспільством,
- формує доброчесний та високопрофесійний корпус суддів.

Вища рада правосуддя складається з двадцяти одного члена, які обираються (призначаються) строком на чотири роки.

- **Десятьох** – обирає з'їзд суддів з числа суддів чи суддів у відставці,
- **двох** – призначає Президент України,
- **двох** – обирає Верховна Рада України,
- **двох** – обирає з'їзд адвокатів України,
- **двох** – обирає всеукраїнська конференція прокурорів,
- **двох** – обирає з'їзд представників юридичних вищих навчальних закладів та наукових установ.
- Голова Верховного Суду входить до складу Вищої ради правосуддя за посадою.

ВИЩА КВАЛІФІКАЦІЙНА КОМІСІЯ СУДДІВ УКРАЇНИ

є державним органом суддівського врядування, який на постійній основі діє у системі правосуддя України.

Вища кваліфікаційна комісія суддів:

- проводить добір кандидатів на посаду судді,
- відповідає за професійну підготовку суддів,
- проводить кваліфікаційне оцінювання суддів,
- вносить рекомендацію про призначення на посаду судді, а також переведення суддів,
- забезпечує ведення суддівського досьє, досьє кандидата на посаду судді,
- керує роботою Національної школи суддів.

До складу Вищої кваліфікаційної комісії суддів України обираються (призначаються) шістнадцять членів строком на чотири роки.

- **Вісьмох** членів Вищої кваліфікаційної комісії суддів України – обирає з'їзд суддів України,
- **двох** – з'їзд представників юридичних вищих навчальних закладів та наукових установ,
- **двох** – з'їзд адвокатів України,
- **двох** – на конкурсній основі призначає Уповноважений Верховної Ради України з прав людини, при цьому ці особи не можуть бути суддями,
- **двох** – Голова Державної судової адміністрації України.

ГРОМАДСЬКА РАДА ДОБРОЧЕСНОСТІ

створена задля сприяння Вищій кваліфікаційній комісії суддів України у встановленні відповідності судді (кандидата на посаду судді) критеріям професійної етики та доброчесності з метою кваліфікаційного оцінювання.

Громадська рада доброчесності складається з двадцяти членів, які обираються строком на два роки.

Громадська рада доброчесності:

- збирає,
- перевіряє,
- аналізує

інформацію з відкритих джерел щодо судді (кандидата на посаду судді).

Висновки ГРД мають рекомендаційний характер, але можуть бути відхилені ВККСУ лише за наявності 11 голосів із 16.

Залучення представників громадськості до процесу оцінки етичних стандартів і доброчесності кандидатів на зайняття суддівських посад покликано сприяти відновленню довіри суспільства до судової влади.

